

Šta možete učiniti da pomognete sebi

Redovno vežbate, jer vežbanje pomaže u stvaranju pozitivnih osećanja i poboljšava vaše raspoloženje.

Spavajte redovno i pokušajte da se dovoljno i kvalitetno naspavate.

Hranite se zdravo i izbegavajte alkohol (koji je takođe depresiv), jer to takođe može pomoći u smanjenju simptoma depresije.

Posetite porodičnog lekara ili psihijatra ako imate simptome depresije.

Razgovarajte o svojim brigama i zatražite detaljnu procenu. (11)

DEPRESIJA

Saveti za rođake i prijatelje

- Saznajte o bolesti.** Obrazujući se o depresiji, možete pomoći voljenoj osobi da prihvati bolest i radi na oporavku.
- Podržite ostak na terapiji.** Ako se vaš rođak ili prijatelj leči od depresije, pomozite mu da se seti da uzima propisane lekove i pridržava se zakazanih pregleda kod lekara.
- Utvrdite znake upozorenja za pogoršanje depresije.** Svako depresiju doživljava različito. Saznajte kako depresija utiče na voljenu osobu - i naučite šta da radite kada se pogorša.
- Shvatite rizik od samoubistva i budite na oprezu zbog upozoravajućih znakova samoubistva.** Ljudi sa depresijom imaju povećan rizik od samoubistva. U nekom trenutku mogu imati samoubilačke ideje.
- Obezbediti podršku.** Imajte na umu da depresija voljene osobe nije ničija krivica. Ne možete popraviti depresiju osobe - ali vaša podrška i razumevanje mogu pomoći.
- Smanjiti stres.** Stres može izazvati pojavu simptoma depresije, pa je važno stvoriti okruženje za podršku pacijentu.
- Napokon, brinite o sebi i budite strpljivi.** Simptomi depresije se poboljšavaju pravilnom terapijom, ali to može potrajati. (11, 12)

Reference:

1. WHO. Depression definition [Internet]. [cited 30.8.2018]. Available at: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommunicable-diseases/pages/news/news/2012/10/depression-in-europe/depression-definition>.
2. Stahl SM. Stahl's Essential Psychopharmacology: Neuroscientific Basis and Practical Applications. Third Edition. Cambridge University Press; 2008.
3. Kessler RC, et al. Lifetime Prevalence and Age-of-Onset Distributions of DSM-IV Disorders in the National Comorbidity Survey Replication. *Arch Gen Psychiatry*. 2005;62(6):593-602. <http://archpsyc.jamanetwork.com/article.aspx?articleid=208678>.
4. National Institute of Mental Health. [Data from 2013 National Survey on Drug Use and Health]. www.nimh.nih.gov/health/statistics/prevalence/major-depression-among-adults.shtml.
5. The Genetics of Depression [Internet]. MeridianResearch [cited 10.6.2020]. Available from: <https://meridianresearch.net/genetics-of-depression-and-major-depressive-disorder-meridian-research/>.
6. Wittchen HU, Jacobi C, Rehm J. The size and burden of mental disorders and other disorders of the brain in Europe in 2010. *Eur Neuropsychopharmacol*. 2011;21(9):655-79.
7. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-V) [Internet] American Psychiatric Association [cited May 2020]. Available at: <https://www.psychiatry.org/psychiatrists/practice/dsm-8>.
8. Kurian RT, Greer TL, Trivedi MH, et al. Strategies to enhance the therapeutic efficacy of antidepressants: targeting residual symptoms. *Expert Rev Neurother*. 2009;9(7):975-94.
9. Haddad P. The SSRI discontinuation syndrome. *J Psychopharmacol* (Oxford). 1998;12(1):305-13. doi:10.1177/026988119801200311.
10. InformedHealth.org [Internet]. Cologne, Germany: Institute for Quality and Efficiency in Health Care (IQWiG); 2006-. Depression: How effective are antidepressants? 2015 Jul; 28 [Updated 2017 Jan 12]. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK361016/>.
11. What Is Depression? [Internet]. American Psychiatric Association [cited 10.6.2020]. Available from: <https://www.psychiatry.org/patients-families/depression/what-is-depression>.
12. Depression: Supporting a family member or friend [Internet]. Mayo Foundation for Medical Education and Research (MFMR) 2020. [cited 8.6.2020]. Available from: <https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/depression/in-depth/depression/art-20045943>.

Ko može dobiti depresiju?

- Pogađa približno **1 od 15** odraslih u bilo koje doba; 17% ljudi će u nekom trenutku svog života doživeti depresiju.
- Depresija može **nastupiti u bilo kom trenutku**, ali u proseku se prvi put javlja tokom kasnih tinejdžerskih godina do sredine 20-ih. Žene češće oboljevaju od depresije nego muškarci.
- Nasledni faktori zapravo mogu igrati ulogu u razvoju depresije. Na primer, ako jedan jednojajčani blizanac ima depresiju, drugi ima 70% šanse da oboli tokom života. (1, 3, 4, 5, 6)

Koji su simptomi depresije?

Simptomi depresije mogu varirati od blage do teške i mogu uključivati:

- **Osećaj tuge** ili depresivno raspoloženje
- **Gubitak interesa ili užitka** u aktivnostima u kojima se nekad uživalo
- **Promene apetita** - gubitak ili porast težine nezavisno od dijetе
- **Problemi sa spavanjem** ili previše spavanja
- **Gubitak energije** ili povećan **umor**
- Povećanje besciljne fizičke aktivnosti
- **Osećanje bezvrednosti ili krivice**
- **Teškoće u razmišljanju, koncentraciji** ili donošenju odluka
- **Misli o smrti ili samoubistvu**
- **Somatski simptomi** kao što su telesni bol, lutanje srca, glavobolja itd.
- **Kognitivne disfunkcije** (7, 8)

Da li ste znali?

Srećno i smešno nisu isto. Neki poznati komičari koji su imali depresiju: Vudi Alen, Džim Keri, Robin Vilijams, Owen Wilson...

Šta možete očekivati od terapije?

- Depresija je jedan od mentalnih poremećaja koji se **najviše leče**. **Antidepresivi** su ključni deo lečenja i koriste se za **uklanjanje simptoma** depresije i sprečavanje njihovog ponovnog pojavljivanja.
- Kada se počnete osećati bolje, **nemojte sami prestati** da uzimate antidepresive. Možda ćete ih morati uzimati 6-9 meseci, ponekad i duže, kako biste sprečili ponavljanje depresije.
- Kao i svi lekovi, i antidepresivi mogu imati neželjena dejstva. Obično se javljaju tokom prvih nekoliko nedelja lečenja, a kasnije su ređa.
- Ne postoji jedan uzrok depresije, niti dva ista pacijenta. Zajedno sa svojim lekarom izabraćete najprikladniju terapiju. (2, 9, 10)

Vaš lek

Lek:

doza:

uzimati:

1x 2x 3x dnevno

ujutro u podne uveče

sa bez nezavisno od hrane

Beleške: